

PATVIRTINTA
Šilutės lopšelio-darželio
„Raudonkepuraitė“ direktorės l.e.p
Zenutės Nausėdienės
2017-11-14 įsakymu Nr.V1-72

ŠILUTĖS LOPŠELIO-DARŽELIO „RAUDONKEPURAITĖ“ PATYČIŲ PREVENCIJOS, INTERVENCIJOS IR STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilutės lopšelio-darželio „Raudonkepuraitė“ Patyčių prevencijos, intervencijos ir stebėsenos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas, vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis 2017 m. kovo 22 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-190.

2. Tvarkos aprašo paskirtis – padėti įstaigos bendruomenei sukurti saugią, vaiko asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką lopšelyje-darželyje, kurioje vaikai jaučiasi gerbiami ir saugūs. Psichologinė vaikų savijauta ir saugumas lopšelyje-darželyje susijęs su emocine vaikų, darbuotojų, tėvų gerove, jų tarpusavio santykiais.

3. Tvarkos aprašas nustato patyčių prevencijos priemones ir būdus, kuriais siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams atsirasti arba jų įtakai sumažinti, stiprinti apsauginius veiksnius. Intervencija tai švietimo pagalbos priemonių visuma, koordinuoti veiksmai vadovo, pavaduotojų, švietimo pagalbos specialistų ir kitų darželio darbuotojų, nukreipti į smurto ir patyčių stabdymą lopšelyje-darželyje.

4. Tvarkos aprašo tikslas – saugios aplinkos kūrimas, apimantis glaudžiai tarpusavyje susijusius, integraliai veikiančius komponentus: įstaigos veiklą ir valdymą, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą, pozityvaus įstaigos mikroklimato kūrimą ir tėvų (globėjų, rūpintojų) įtraukimą.

5. Lopšelio-darželio veikla ir valdymas:

5.1. atsakomybė, darželio vadovas atsako už sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką; saugios ir palankios vaikams aplinkos kūrimu rūpinasi darželio vaiko gerovės komisija, darbuotojai;

5.2. vertybės: įstaiga puoselėja 10-ies pozityvių vertybių sistemą: mandagumą, paslaugumą, rūpinimąsi kitais, pagarbą, pasitikėjimą, kūrybiškumą, bendradarbiavimą, nuoširdumą, toleranciją, dėkingumą, kurią atitinka visų lopšelio-darželio darbuotojų elgesys ir veikla;

5.3. pareigybių aprašai: darbuotojų pareigybių aprašuose numatyta atsakomybė už emociškai saugios ugdymo (si) aplinkos puoselėjimą, reagavimą į smurtą ir patyčias.

6. Socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas:

6.1. nuoseklus vaikų savęs pažinimo, empatijos, problemų ir konfliktų sprendimo, pykčio valdymo, bendravimo ir kitų socialinių įgūdžių ugdymas vykdomas: į ugdymo turinį integruojant veiklas skatinančias saviraišką, įgyvendinant prevencines programas;

6.2. pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas vaikų socialinių emocinių kompetencijų ugdymo srityje, o taip pat tobulinant asmenines socialines ir emocines kompetencijas.

7. Pozityvaus lopšelio-darželio mikroklimato kūrimas:

7.1. lopšelio-darželio bendruomenės narių santykiai: kuriami pozityvūs, tarpusavio pagarba ir pasitikėjimu, bendromis vertybėmis grįsti santykiai; skatinami ir stiprinami bendrumo, tapatumo ir priklausymo lopšelio-darželio bendruomenei jausmai; kuriama aplinka palanki asmenybės ūgčiai;

7.2. pozityvaus mikroklimato kūrimas ir puoselėjimas, susideda iš sekančių etapų:

7.2.1. esamos situacijos įvertinimas: Vaiko gerovės komisija - apklausos, stebėjimo, pokalbių būdu renka informaciją apie ugdymo (si) aplinkos saugumą, įstaigos bendruomenės narių santykius ir identifikuoja aktualias problemas;

7.2.2. pozityvaus įstaigos mikroklimato kūrimu rūpinasi direktorius ir Vaiko gerovės komisija, įtraukdami į šį procesą visus bendruomenės narius, diskutuojant ir tariantis;

7.2.3. numatomos prevencijos ir intervencijos priemonės mikro klimatui gerinti, siekiant spręsti problemas, mažinti su jomis susijusius rizikos veiksnius ir didinti apsauginių veiksnių riziką;

7.2.4. darbuotojai pagal pasiskirstytas atsakomybes įgyvendina numatytas priemones, priemonių įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui;

7.2.5. vertinamas priemonių veiksmingumas, analizuojami pasiekti rezultatai, numatomos galimybės tobulinti priemones.

8. Tėvų įtraukimas:

8.1. tėvų aktyvumo skatinimas: kuriant saugią ugdymo (si) aplinką, įtraukiant juos į priemonių planavimą ir įgyvendinimą, kitas veiklas, atstovavimą visuomenėje;

8.2. tėvų konsultavimas, informavimas patyčių ir smurto prevencijos, saugios aplinkos kūrimo klausimais.

9. Su Darželio nustatyta smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos tvarka pasirašytinai supažindinami visi lopšelio-darželio bendruomenės nariai.

10. Darželis, vykdydamas veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su ugdytinių tėvais, vietos bendruomene, savivaldybėse esančiomis įstaigomis ir organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis.

II SKYRIUS PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA DARŽELYJE

11. Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos darželyje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinių geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinių tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

12. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi įstaigos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi direktorius, Vaiko gerovės komisijos nariai, grupių auklėtojai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi bendruomenės nariai.

13. Darželio direktorius yra atsakingas už Tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto, patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, jo pristatymą bendruomenei ir vykdymą.

14. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašo įgyvendinimą koordinuoja direktorius ir Vaiko gerovės komisijos nariai, kurie kasmet:

14.1. inicijuoja ir koordinuoja anoniminės bendruomenės narių apklausos vykdymą ir apibendrina jos rezultatus;

14.2. surenka apibendrintus duomenis iš grupių auklėtojų ar direktoriaus pavaduotojo ugdymui dėl lopšelyje-darželyje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę;

Monika

✓ 14.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

✓ 14.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;

✓ 14.5. teikia siūlymus direktoriui, dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo, darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

14.6. teikia siūlymus dėl Tvarkos aprašo tobulinimo;

14.7. atlieka kitus Tvarkos apraše numatytus veiksmus.

15. Vaiko gerovės komisijos nariai informuoja direktorių, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

III SKYRIUS PATYČIŲ INTERVENCIJA DARŽELYJE

16. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais kiekvienas įstaigos pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, ar kitas darbuotojas reaguodamas:

16.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

16.2. jei vaikui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar darželio darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

16.3. informuoja direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, kartu pateikia užpildytą pranešimo apie patyčias formą (Priedas Nr. 1).

17. Pavaduotojas ugdymui gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

17.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių atvejis;

17.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

17.3. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną;

17.4. užpildo pranešimo apie patyčias formą (Priedas Nr.1) ir inicijuoja Vaiko gerovės komisijos posėdį.

19. Vaiko gerovės komisija, įvertinusi turimą informaciją:

19.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, kt. priemonės), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

19.2. informuoja direktorių apie esamą situaciją;

19.3 vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius pasitarimus situacijos įvertinimui.

20. lopšelio-darželio bendruomenės nario, įtarusio patyčias ar liudijusio patyčių atvejį, gavusio apie jas pranešimą, veiksmai:

20.1. informuoti direktorių arba VGK pirmininką -direktoriaus pavaduotoją ugdymui.

21. Direktorius, sužinojęs apie darželio darbuotojo patiriamas patyčias arba darželio darbuotojo tyčiojimąsi, privalo nedelsiant imtis priemonių.

22. Kitiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius darželyje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

24. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje atliekama anoniminė tėvų ir pedagogų apklausa, siekiant išsiaiškinti patyčių situaciją įstaigoje. Duomenys apibendrinami ir pagal gautus rezultatus sudaromas veiklų planas kitiems mokslo metams.

**ŠILUTĖS VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „RAUDONKEPURAITĖ“
PRANEŠIMO APIE SMURTĄ IR PATYČIAS FORMA**

(Pranešimo data)

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie smurtą ir patyčias:	
Kas pranešė apie smurtą ir patyčias:	
Kada įvyko smurtas ir patyčios (data, valanda):	
Kur įvyko smurtas ir patyčios:	
Kokia smurto ir patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
Smurto formos: <ul style="list-style-type: none">• Fizinės: užgauliojimas veiksmais (stumdomas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, plaukų pešiojimas, žnybimas, daiktų atiminėjimas ir pan.);• Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, veido mimika, ignoravimas, siekiant parodyti, kad yra nepageidaujamas ar atstumiamas;• Elektroninės: socialiniuose tinkluose, kitose vietos internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių ar elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbiuose, asmeninio gyvenimo detalių viešinimas ir pan.);• Kiti pastebėjimai (įrašyti)	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Asmens, vaiko, patyrusio smurtą ar patyčias vardas, pavardė, amžius, grupė	
Asmenų, vaiko/ų, kuris tyčiojosi vardas, pavardė, amžius	
Asmenų, vaiko/ų, stebėjusio patyčias vardas, pavardė, amžius	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Darželio pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Asmeniu, vaiku patyrusiu patyčias	
Asmeniu, vaiku, kuris tyčiojosi	
Stebėtojais	
Patyčių dalyvių tėvais (globėjais)	
Kitais darželio darbuotojais	
Kita (įrašyti)	
